

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 47. Zettortdeenâ 19tâ November 1836.

F a u n a s i n n a.

No Danziges puffes, Prubschu walsti, raksta Iltâ August f. g. Zeinowas fahdschâ muhsu turwunâ, faslimme kahds zilweks. Kad jaw laudis wiffadi bij publejuschees flimneeku wesselu darriht, un winnu publinsch bes augleem palikke, tad laudis dewahs pee kahda zilweka, ar wahrdu Kaminski, ko kâ spehzigu labdarri tai widdû slaweja. Zschâ August deenâ atnahze peeminnehts labdarri pee flimneeka, un sagrahbis wiffu fawu gudribu tomehr ne warredams palihdseht, schis fazzija flimneeks effoht apburts. Nu fasauze pehz labdarra pawehleschanas wiffa fahdscha wezzas seewas flimneeka nammâ, lai labdarri isfchirtu no winnahm to, kas tam flimmam kaiminam kaunu darrijufi. Seewas labbâ prahâ fanahze, un labdarri kahdu atraitni puffmuhschu zilweku un diwu behrninu mahiti, no kurreem wezzakais 6 gaddus wezs bija, ragganu effam fazzija. Zittas seewas gahje us mahjahm, bet scho prohjam ne laide un winnu usaizinjaja flimneeku wesselu darriht. Schi nu gan teize, ka wainiga ne effoht un flimneeku ne warroht glabht, bet — welti. Zè sagrahbe winnu kahdi tehwinî un breefnigi atraitni fakuhle. Arri flimneekam pasneedse kohku un winsch arri nabbagu seewu fitte. Kad jaw kahdi kohki us seewas mugguru bij salufuschi, un winnai jaw affinis tezzeja, (jo tik ilgi winnu wajadseja kull, lai raggana atfichtu), tad fazzija Kaminskis seewu wajagohht peldinaht, israudsiht, arrig effoht raggana. Tuhliht wedde seewu laiwâ, un ar breefnigu gawileschanu eebrauze dsillâ juhrâ. Zè mettè seewu uhdeni, un nu wiffi klastbuhdami redseja, ka winna bij raggana, jo winnas drehbes paturreja seewu kahdu brihtinu wirf uhdena. Nahwes breefnâs un isbailès schi sewis wainigu effam fazzija, un apfohlijahs flimneeku

nahfoschâ deenâ lihds pulksten 12 wesselu darriht. Zaur scho isteifchanu apmeerinati zehle seewu laiwâ, derwe winnai no swehtita wihna dsert, un tad brauze us mahjahm. Ragganu flimneeka nammâ zeeti apwakteja, ir winnas behrnneem ne wehleja pee mahtes pee-eet, tohs ar fitteneem no mahtes atgainahdami. Nolikta stunda atnahze, bet raggana fawu apfohlfchanu ne bij peepildijuse, flimneeks bij flims un palikke flims. Bes kaweschanas wedde seewu pee flimneeka, to kâ isgahjuschâ deenâ kuhle un, kad tas atkal neko ne lihdsseja, to wehl weenu reis us juhru wedde. Kad schi taggad pee ohtras peldinaschanas wehl ne grimme dibbinâ, tad tee astoni sweineeki, Kaminska jeb dsihwa wella beedri, winnu ar irkleem fitte, un Kaminskis ar nasi tik ilgi seewai galwâ duhre, kamehr schi dwehfeli islaide. Scho slexfawibu dabjuja zaur to sunaht, ka tahs nokautas seewas behrnini, no pasaules atstakti, pee kahda raddineeka klastakâ fahdschâ aisbehdsse, un tam fawas mahtes nelainigu gallu isstahstija. Behrninu raddineeks, kas ne drihstseja zaur to fahdschu eet, kur ta nelaike dsihwoja, panehme laiwu un brauze us Puzig pilsatimu un to slexfawas darbu peerahdija, tà ka Kaminski un tohs 8 sweineekus wehl to paschu deenu fanehme un us Marienwerder pilsatu aiswede. 9tâ August tappe tee slexfawi zaur Danzig pilsatu westi. Kaminskis kehdes eeslehgts un wehl weens zilweks kam kahja bij eewainota, tappe rattos westi, tee zitti gahje kahjam.

Zas notizzis 1836 Wahzsemme — lai nu gan arri buhtu juhrmallâ, atstattu no pilsateem noht — tomehr man schteet, tahdu mahnu tizzibu schein ne atraddihs, ka wehl tizzetu effam puhku un ragganu semmes wirfti.

S a w a d s p a d o h m s.

Za pahr lauflu weenreis arklis irr gahjis, tad esnu dsirdejis un to arri tizzu, weeglafi effoht obtreis arkli semmè eedabbuht. Arklis ne faluhstoht wairs tik abtri. Zuhš sinnat lassitaji, ka zilweka firdi allasch peelihdsina laukam, un tohs kas pee schi lauka jeb pee zilweku firdim strahda peelihdsina fehjesam un strahdneekam, un tas Deewa wahrds ar fo schee strahda peelihdsina arklim. Ar aschu arkli isgahjuscha is Nrs. muhsu Awisès juhfu firdim irr usbrauzis wirsü. Ne sinnu pahr juns, mannu firdi schis arklis sohti aiskehre. No teem brangeem mahzitajeem bilbes — manna istabà — tawu jauku leetu! Warr buht ka samettihs kohpà, muhsu teefas wihri, un tee zitti lassitaji, kahdi muischneeki, kam netihfschi schi lappina istabà eeklibst — warr buht ka tee wissi samettihs kohpà, un zelsees tee mirruschi ja ne wairak eeksch bildehm no kappà ahra! Tà dohmaju, un schihs dohmas man tikko meegu dsilla walfarà no azzim ne isbaidija. Salku tikko — un no schi wahrda lassitais prohti eeniggohs labbi. Bet redseju fapni. Muhsu basnizas nelaisis kesteris Bauz wahrda, ar diwi barroteem sirgeem pee brauz ar ohri klagt pee Jelgawas Latweeschu mahzitaja namma. Scho namnu no eelas schfirr, kà warr buht sinnat, pilfatu grahwis. Bauz fauz stipram puifim wirsü: nemm to pirmu bildi, to leelu papreekschu. Nefs schè eekschà, scheid dsihwo mahzitais; es eeschu papreekschu weetu fataisfiht. Cet wihrs, bet kriht arri wihrs. Tiltz irr, bet tiltam kohli ispuischi. Kà jaw winnam stipra, dikta bals bij, ruhkdams kahju iswelk no zauruma, peesauz dewinus klagt un apstahjahs namma preekschà. Ahre, atkal kahjahm nelaine! Treppes naw. Kas tas? — Winsch usmett azzis us augschu. Irr tas pats nams, tee stursteni, tee lohgi. Winsch skattahs wehl us augschu, un redsi kà pukku-lauks — sell us dakstineem. Bauz fauz: tè isnahk kahda wezza meita. Schi: fo blaustees, fo gribbi? Woi dohsees meerà? Schis atkal: woi tè dsihwo mahzitais? Winna: kas par mahzitaju, kahds tè lai mahzitais dsihwo, strohderis tè

dsihwo, bet ne mahzitais. Tà rahdamees un bahrdamees schi pasihst wezzu kesteri. Woi tu tas effi Bauzeli mihtais? Du fahk preezatees — runnaht un tehrseht — un dabbujuti sinnaht, fo Bauzis grihb, schi fakka: mihtais Bauzeli! zittu reis tad gan tà bijis, ka Jelgawas Latweeschu mahzitajeem bijis fawš nams — bet nu jaw newa, ilgeem gaddeem newa. Bauz brihnojahs, bet kad meita fakka: winni dsihwo leelà eelà pee dreimanna, gailis us wahrteem, jatizz. Labbi. Bauz fakka puifim: woi dsirdi, pahr scho tiltu wairs ne eeschu, brauz apfahrt. Saturr wihri pee dreimanna namma. Bauz fauz atkal wirsü: nemm to leelu bildi. Sanemm abbi to bildi un fahk nest. Tè scheem prettim preekschnammanà kleebs: fo gribbat, fo meklejat, tè naw nekahds mahzitais. Bet Bauz stuhrgalwis. Neeki! tè dsihwo: nemm, fakka puifim, nefs! Bet kur nefski? Treppites schauras, us augschu jakahpj. Schee lohza, greech to bildi gan schà gan tà, nekà, ne warr usnest. Kad nu teem teize, mahzitais schè ne dsihwo, reds — jatizz. Un rahda Bauzim to namnu, kur teescham peemihstu. Utbrauz Bauz ar ohri. Naminisch mass. Bauz eenahk pee mannim istabà, kad patlabban galwà greešu jaunus sinnas awisehm isgudroht, un man gohdu dohd. Bet ne mas azzis dauds ne skattahs, ar weenu skattahs us teem seenmateem. Dsirdu winnu ischuksteht appalsch sewim: tur seena — stahw grahmatas; tur seena — stahw grahmatas; tur lohgs, tur krafhs; — neeki buhs! Es schim: kas buhs neeki? Schis mannim: ar tahm bildehm. Ta draudse paklausijusi to mahzibu fawus mahzitajus likt bildès eewilkt, un dohmadama, tai paschai ne peeklahjotees weenu fazzih labbu un ohtru sliktu, ta wifus liktusi nomahleht kà bij auguschi, kas teews un smulkams, tas teews, kas mass — mass, un kas stemmigs — leelaks. — Bet neeki buhs, ne warrehs tohs eedabbuht juhfu faktina, fakka Bauz. Es iseeschu ahra — un af! lassitais tawahm fahpehm, wissi schee ihsti mahzitaji ar paswehtu gihmi man skattahs wirsü, itt kà luhgtohs: laid eekschà! — Bet kur nu laidisi, kad

naw ruhmes weeta! Zè usmohdohs no fapna un atsinnu: mums schim brihscham tas ne geld ar tahm bildehm un ar to klammischanu un rohfbutfschoschanu. Bet kas sinn, fà pa zittahm draudschm. Zur eeraugu fawà prahà, ka wiffi stahw, mazzinsch atwehru. Rungeem naudas lahdes wahkam stutte peelifta un wiffi graffahs fawu teefu preeksch tahm bildehm isneemt. Ja nu tà, tad man jasteidsahs ar fawu luhgschanu, kas sinn woi ne steigfees ir mannim fawu teefu atmest.

Mamma luhgschana steepjahs wiffupirnak pee teem kungeem, muischas turretajeem un walzneekeem, pee teem mahzitajeem, teefas kungeem, usraugeem, faunneekeem, kalpeem, gabjeem, kalponehm, pee wiffceem kas turr mihlestibu un tizzibu firdi. Schi irr mamma luhgschana, lai wiffi sanahktu kohpà un eesechlotohs par manni nabbadsiu, un mannim noweltu to akmini, kas jaw nu ohtrà ruddent mannim tohp uswelts wirsü. Kas tas par akmini? Tahs irr tahs affaras kas isbirst mannà preekschà, kas peereahs mannà firdi — un to nudeen brihscham tà fashnauds, ka — ja zittadi man ne neeka ne kaitetu schinni pasaulè — wehletohs atraiffitam kluht no schihs wahrgu buhschanas.

Es ne sinnu, kas stiyraki firdi aiskerr, fà schkirschanas brihds no teem kas muhsu firdi mihli. Schkirschona zaur nahwi — atnahk ikneddelà. Moraud gan pahy teem nelaitceem affarinu, bet ta tizziba: winni labbaki paglabbati, nedf mehß kas paleekam pakkal, jo tee irr swehtigi kas eeksch ta Kunga nomirft, tee dufß no saweem darbeem, ta schihs affaras noslauka. Bet kad jafschirrahß no fawa lohzeßka, un ja tam jaaisceet tablu no mums, tur — fur warr buht tas wels winnu stiyr willinahs un fahrdinahs atkahptees no ta dsihwa Deewa, un muhsu luhgdama halves to ne warr wairs atsueegt, tehwa pamahzischana, mahtes affaras tam azzis wairs ne warr atspihdeht, aufis wairs ne warr atffanneht, ta altara weetina, fur winsch to krussta sismi dabbujis pee pceres un pee krusstim, tas Deewa namminsch fur Deewa aßs simtureis winna falaustu firdi redsejufi, winnam

nepee-eimama weeta, kad tà jafschirrahß no fawas mihlas draudses mihla lohzeßka, redß tas to firdi graustin grausch, un to dwehfeli schnaugtin schnauds. Ur scho schkirschanu gribbu eesihmeht, tahs firds fahpes kas ruddent zeltahs, zaur rekruschu dohschanu. Kà weena mahte mannim fazzija, tà nudeen teefa: Akmini tai weetà ne warr eelift. Keiseram zilweku wajaga. Un teem arri ne neeka ne kaisch. Cet jaw dafsch schinni gaddà no fawa pascha prahà, par lusti. Bet firds tomehr fahp — kad jafschirrahß. Sirds fahp kad zilweku pazilla debbesis eekschà, fur nu lai ne fahp, ja to pahzilla semmes wirsü? — Talabb man schfeet, mums wajadsetu tohs rekruschus apdahwinahst ar to mantu pehz kam sagli ne rohß un fo ruhfa ne samaita, ar to mantu, kas mums ta dahrgaka, ar fawu Deewa wahrdinu. — Ja fakkufawu, tad buhs to fapraß tà: ar to Deewa wahrdinu, kas tohp par wiffu Kursemmi walshahs, weenà weetà wairak, ohtrà masak. Buhs isbraudsiht kahdas 20 dseefmas un 20 luhgschanas no muhsu dseefinu grabmatahm, kam wiffai stiyr wahrði un buhs peelift weemu pamahzischanu pahy tam, fo ta swehreschana eesihme, buhs to list ihpaschi nodrikkeh masà grabmatinà un jebkatrai draudsei buhs scho grabmatinu saweem winnu atffahdameem draudses lohzeßkeem lihds us zellu eedoht. Zif tas nu buhtu par wiffu draudsi! Kad katrs fawu teefinu atmestu, neggi peetiftu dauds gaddeem? Lassitaji pahrgrohsat galwà, ja jums walka irr, scho leetu, agrà rihtà us tukschu duhschu — un juhs tad nahffceet paliga, pahrrunnadami scho leetu, un mannim sinnu atlaisdami: schi un ta pagasta teefa ar meeru, fagahdajeet tahdu grabmatu — pirffim winnu.

W. V.

Reez wehrà: Naw mamma isgudroschana, ne kaisch saldteem ne neeka. Mannim grabmatas allasch atnahk no Turku rohbeschahm no Wasfawas, Peterburges, Nowgorodas u. t. j. pr., fur muhsu draudses zitfahrtingi lohzeßli raksta tà: par mannim ne behdajetees, man gan labbi flahjahs. —

Teefas flubdinafchanas.

No Keelâ Berkenes pagasta teefas teef wiſſi tee, kam kahdas taifnas praſſiſchanas pee ta lihdsſchinniga ſaimneeka Schullu Samuel Dumberowſky buhtu, pahr kurra mantu konkurse ſpreesta, usaiſinati, pee ſaudeſchanas ſawas teefas lihds 31nu Dezember f. g. pee ſchihſ teefas peeteiktees.

Keelâ Berkenê, 31mâ Oktober 1836. 3
(L. S.) ††† S. Weinberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 63.) F. Bluhmann, pagasta teefas ſtrihweris.

Wiſſi tee, kam kahdas taifnas parradu praſſiſchanas pee ta Sehmês muſiſchas ſaimneeka Kihſu Janna buhtu, pahr kurra mantu konkurse ſpreesta, tohp usaiſinati, lihds 19tu Dezember 1836 ar ſawahm praſſiſchanahm pee ſchihſ pagasta teefas peeteiktees, jo wehſak ne weens wairis ne tapê klaufihſ.

Schloffenbekkes pagasta teefa, tai 7tâ November 1836. 3
(Nr. 164.) ††† Janne Lahze, pagasta wezzakais.
G. C. Blindreich, pagasta teefas ſtrihweris.

Wiſſi tee, kam kahdas taifnas parradu praſſiſchanas pee ta Ugahles ſaimneeka Keſſenu Gaila buhtu, pahr kurra mantu inventariuma, truhkuma un zittu par-

radu deht konkurse ſpreesta, tohp usaiſinati, lihds 19tu Dezember f. g. pee ſaudeſchanas ſawas teefas pee Ugahles pagasta teefas peeteiktees un ſagaidiht ko teefa ſpreedihs.

Ugahles pagasta teefa, 7tâ November 1836. 3
(L. S.) ††† Matthiſ Kunikaln, pagasta wezzakais.
(Nr. 71.) Freyberg, pagasta teefas ſtrihweris.

Zittas flubdinafchanas.

Pee Jaunpils pagasta teefas warr mohdereſchanas prett peenahkamu drohſchibu us arrenti dabhuht. 2

Krohna Reſchamuiſchas mohdereſchanu warr no Jahneem 1837 us arrenti dabhuht.

Krohna Reſchamuiſchâ, 1mâ Nowbr. 1836. 2

Rittmeiſter Baron von Caſſ,
Kulpes un Reſchamuiſchas walditais.

Pee jaunas Maſbuttu Gedberta ſaimneeka pecklihduschji 1 ſirg 3 gaddus wezs, behru ſpalwu un weena kehwe 8 gaddus wezza, pauſu ſpalwu, maſa ſihmite peerê. Klahſtaku ſimmu dabbohn pee Jaunas Plattoneſ pagasta teefas. Ja neweens ne peeteiktees, ſchee ſirgi tapê pee Reſchamuiſchas pagasta teefas uhtrupê pahrdohſi.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgâ tami 9tâ November 1836.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 5g kap. papihru naudas geldeja	1	—	1 pohds kannepu tappe maſfahts ar	—	80
5 — papihru naudas	1	38	1 — linnu labbakas ſurtes — —	2	—
1 jaunê dahlderis	1	32	1 — — ſliktakas ſurtes — —	1	80
1 puhre rudſu tappe maſfahts ar	1	25	1 — tabaka	—	65
1 — kweeſchu	1	90	1 — dselſes	—	65
1 — meeſchu	1	10	1 — ſweeſta	2	—
1 — meeſchu = putrainu — —	1	60	1 muzzâ ſilku, preeſchu muzzâ — —	6	75
1 — auſu	—	75	1 — wihtſchenu muzzâ — —	7	—
1 — kweeſchu = miltu	2	20	1 — ſarkanaſ ſahls	6	—
1 — bihdeletu rudſu = miltu — —	1	60	1 — rupjas leddainas ſahls — —	5	—
1 — rupju rudſu = miltu — —	1	15	1 — rupjas baltas ſahls — —	4	50
1 — ſirnu	1	50	1 — ſmalakas ſahls	4	10
1 — linnu = ſehkſas	3	—	50 graschi irr warra jeb papihres rubliſ un		
1 — kannepu = ſehkſas	1	50	warra nauda ſtahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kinnenu	5	—	maſfâ.		

W r i h w d r i e ſ e h t .

No juhrmallas-gubernementu augſtas walbiſchanas puffes: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahrluhfotais.